



Oznámenie o strategickom dokumente

Podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Banskobystrického samosprávneho kraja na roky 2022 - 2030

Banská Bystrica, apríl 2021

I. Základné údaje o obstarávateľovi

1. Názov:

Banskobystrický samosprávny kraj

2. Identifikačné číslo:

37828100

3. Adresa sídla:

Úrad Banskobystrického samosprávneho kraja
Námestie SNP 23
974 01 Banská Bystrica
Slovenská republika

4. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa:

Ing. Matúš Hollý
riaditeľ Úradu Banskobystrického samosprávneho kraja
Námestie SNP 23, 974 01 Banská Bystrica

Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje kontaktnej osoby, od ktorej možno dostať relevantné informácie o strategickom dokumente, a miesto na konzultácie:

Mgr. Zuzana Lafférová
riaditeľka odboru regionálneho rozvoja a cestovného ruchu
Námestie SNP 23, 974 01 Banská Bystrica

Tel.: 048/432 51 43

0948 874 624

e-mail: zuzana.laffersova@bbsk.sk

Ing. Dominika Podstaveková
Vedúca oddelenia stratégie a analýz
Námestie SNP 23, 974 01 Banská Bystrica

Tel.: 048/432 56 77

0940 625 245

e-mail: dominika.podstavekova@bbsk.sk

5. Miesto a čas na konzultácie:

Úrad Banskobystrického samosprávneho kraja, Odbor regionálneho rozvoja a cestovného ruchu,
Námestie SNP 23, 974 01 Banská Bystrica, e-mail: orrcr@bbsk.sk.

Konzultovať vo veci posudzovaného strategického dokumentu podľa § 63 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“), je možné počas celého procesu posudzovania strategického dokumentu. Čas konzultácií sa určí „prípady po prípadoch“ prostredníctvom kontaktnej osoby a podľa požiadavky a dohody subjektov, ktoré prejavia o konzultácii záujem.

II. Základné údaje o strategickom dokumente

1. Názov:

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Banskobystrického samosprávneho kraja na roky 2022-2030

2. Charakter:

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja BBSK na roky 2022-2030 (ďalej aj ako „PHSR“) je, v zmysle zákona č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov, strednodobý rozvojový dokument, ktorý je vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v národnej stratégii (Vízia a stratégia rozvoja Slovenska do roku 2030 - Slovensko 2030, ktorá plní funkciu Národnej stratégie regionálneho rozvoja) a je vypracovaný podľa záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie regiónu (Územný plán veľkého územného celku Banskobystrický kraj). Obsah PHSR napĺňa súčasne požiadavku na spracovanie Integrovannej územnej stratégie BBSK (IÚS BBSK) v zmysle Nariadenia Európskeho parlamentu, Európskej rady a odporúčaní Európskeho výboru regiónov. IÚS BBSK je základom pre zabezpečenie integrovaného územného rozvoja podporovaného územnými nástrojmi EÚ, vrátane integrovaných územných investícií.

Základom stratégie rozvoja BBSK je integrácia účinných cielených intervencií (programov, projektov, opatrení a nástrojov) investičného a neinvestičného charakteru reagujúcich na univerzálne a špecifické výzvy, priority a potenciály jednotlivých strategicko-plánovacích regiónov (SPR), území udržateľného mestského rozvoja (UMR) a miest a obcí v Banskobystrickom kraji. Adresnosť IÚS BBSK je podporená členením stratégie na špecifické stratégie pre SPR a UMR.

Základným nástrojom implementácie stratégie sú Integrované projektové balíčky, ktoré zjednocujú viacero priorít a akcentujú požiadavku na komplexný a integrovaný prístup k tvorbe stratégie.

Kľúčom stratégie je integrácia opatrení naprieč jednotlivými sektormi tak, aby svojím prepojením podporili čo najefektívnejšie zhodnotenie rozvojových potenciálov a riešenie problémov BBSK ako celku, jeho SPR a UMR a jeho miest a obcí. Dôležité ciele a rámcové opatrenia pre územný rozvoj sú v nej definované najmä so zreteľom na požiadavku zahrnúť ich do stratégie komplexne a integrovane, nezávisle od toho, z akých zdrojov alebo operačných programov majú byť financované.

3. Hlavné ciele:

Predbežná Vízia rozvoja PHSR BBSK na roky 2022-2030

Kraj, kde ľudia chcú pracovať, žiť a plnohodnotne tráviť čas.

Hlavný cieľ PHSR BBSK

Zvýšiť atraktivnosť kraja pre obyvateľov, investorov a návštevníkov.

Na dosiahnutie daného cieľa boli v PHSR vytýčené 4 priority:

- I. Konkurencieschopná a udržateľná ekonomika
- II. Zelený kraj pre budúce generácie
- III. Vzdelaná a súdržná spoločnosť
- IV. Prepojený kraj

4. Obsah:

1. Úvod: PHSR BBSK samosprávneho kraja

- 1.1. Inštitucionálne východiská - legislatíva, kompetencie, partneri a inštitucionalizované štruktúry partnerstiev.
- 1.2. Obsahové východiská - výzvy, problémy a impulzy pre tvorbu PHSR BBSK, definícia územia pre spracovanie PHSR BBSK, definícia a zdôvodnenie územnej štruktúry stratégie PHSR BBSK.
- 1.3. Relevantné vstupy z nadradených programových a strategických dokumentov.
- 1.4. Informácia o prípravnom procese a procese participatívnej tvorby PHSR BBSK.

2. Analytické východiská

- 2.1. Zhodnotenie stratégií, dokumentov, opatrení, aktivít, projektov v minulosti realizovaných VÚC, alebo relevantnými socio-ekonomickými partnermi, vrátane kritického zhodnotenia dopadov, efektov a efektívnosti.
- 2.2. Kľúčové trendy vývoja, ak by sa stratégia PHSR BBSK neimplementovala.
- 2.3. Identifikácia vnútorných potenciálov, výziev, limitov a problémov v štruktúre: socio-ekonomické, územno-technické, prírodno-environmentálne, kultúrne, inštitucionálno-organizačné.
- 2.4. Identifikácia výziev, limitov a problémov z vonkajšieho prostredia vrátane analýzy konkurenčného prostredia pre VÚC v štruktúre: socio-ekonomické, územno-technické, prírodno-environmentálne, kultúrne, inštitucionálno-organizačné.
- 2.5. Výstup benchmarkingu v kontexte širšieho územia.
- 2.6. Identifikácia disparít a faktorov rozvoja.
- 2.7. Východiská pre špecifické stratégie VÚC pre podporu rozvoja jednotlivých území SPR v rámci PHSR VÚC v štruktúre bodov 2.2. až 2.8.

3. Rozvojová stratégia

- 3.1. Vízia rozvoja a hlavný cieľ.
- 3.2. Štruktúra priorít a ich väzby.
- 3.3. Systém cieľov, ich súvislostí, indikátorov a strom indikátorov, popis strategických a špecifických (operatívnych) cieľov, ich súvislostí a strom cieľov.
- 3.4. Strategický prístup pre dosiahnutie vízie a hlavného cieľa, priorít a systému cieľov PHSR BBSK.
- 3.5. Partneri pre implementáciu PHSR BBSK a stratégie ich zapojenia.
- 3.6. Špecifické rozvojové stratégie VÚC pre podporu rozvoja jednotlivých území tvoriacich SPR v štruktúre bodov 3.1. až 3.5. vrátane stratégie rozvoja UMR.
- 3.7. Priority, strategické a špecifické ciele stratégie, ktorých naplnenie bude financované z európskych štrukturálnych a investičných fondov.

4. Implementačný plán a plán monitorovania

- 4.1. Nástroje/opatrenia/aktivity na implementáciu stratégie a osobitne definovanie operácií financovaných zo štrukturálnych fondov - Integrovaných Územných Investícií (IÚI) a stratégií UMR na území BBSK.
- 4.2. Plán implementácie stratégie PHSR BBSK - rozdelenie úloh, činností a zodpovedností, časový harmonogram, implementačná štruktúra vrátane princípov, procesov a systému riadenia implementácie a riadenia rizík.
- 4.3. Systém monitorovania a hodnotenia napĺňania priorít a cieľov stratégie PHSR BBSK.

5. Plán využitia zdrojov vrátane finančného plánu

- 5.1. Plán využitia/aktivizácie zdrojov vrátane finančného plánu implementácie stratégie pre obdobie v zmysle časového systému rozpočtového programovania podľa modelu na 1+2 roky a výhľad (rozdelenie zdrojov vrátane finančných na programovacie obdobie, na priority, opatrenia, programy, projekty a aktivity, identifikácia predpokladaných finančných zdrojov pre implementáciu), čím sa zabezpečí ich väzba na programový rozpočet územnej samosprávy

6. Riziká implementácie a ich prevencia.

- 6.1. Identifikácia a zhodnotenie rizík implementácie stratégie PHSR a opatrenia na zníženie rizík -

opatrenia, zodpovednosti za ich realizáciu, monitorovanie a hodnotenie.

7. Riadenie implementácie

7.1. Zabezpečenie súladu programového rozpočtu územnej samosprávy s podrobným plánom implementácie stratégie.

7.2. Systém transparentného hodnotenia plnenia priorít a cieľov stratégie.

7.3. Systém identifikácie potreby aktualizácie alebo tvorby novej PHSR.

8. Opatrenia a požiadavky vyplývajúce zo spracovania PHSR BBSK

8.1. Odporúčania a požiadavky vyplývajúce zo spracovania PHSR BBSK pre nadradené a nižšie úrovne strategického riadenia.

8.2. Odporúčania a požiadavky pre partnerské a spolupracujúce subjekty.

9. Využitie informačné zdroje

10. Prílohy

5. Uvažované variantné riešenia zohľadňujúce ciele a geografický rozmer strategického dokumentu:

Strategický dokument sa predkladá invariantne. V rámci procesu posudzovania vplyvov dokumentu bude jeho obsah a v ňom navrhované riešenia porovnávané s nulovým variantom.

6. Vecný a časový harmonogram prípravy a schvaľovania:

Vecný a časový harmonogram prípravy a schvaľovania Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja BBSK na roky 2022-2030 bude pozostávať z nasledovných etáp realizovaných v období 01/2020 – 03/2022:

Fáza	Obsah	Začiatok fázy	Koniec fázy
Fáza 1	Identifikácia potreby a impulzov vypracovania PHSR VÚC a rozhodnutie o začatí prípravných prác	1/2020	1/2020
Fáza 2	Prípravné práce, spracovanie a schválenie Vstupnej správy	2/2020	12/20
Fáza 3	Inventarizačná, analytická a prognostická fáza spracovania PHSR VÚC	01/21	4/21
Fáza 4	Stanovenie strategického smerovania, priorít a strategických cieľov PHSR VÚC	4/21	5/21
Fáza 5	Návrh vlastnej stratégie – strategického prístupu, postupu a nástrojov na dosiahnutie vízie a cieľov	4/21	8/21
Fáza 6	Nastavenie implementácie, financovania, monitorovania a vyhodnocovania PHSR VÚC	8/21	11/21
Fáza 7	Prerokovanie a schvaľovanie návrhu PHSR VÚC	11/21	3/22

7. Vzťah k iným strategickým dokumentom:

Strategické dokumenty a politiky EÚ

Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj

Ciele politiky EÚ v programovacom období 2021-2027

Európska zelená dohoda (European Green Deal) publikovaná v decembri 2019, ktorá stanovuje plán opatrení s cieľom prechodu na plne klimaticky neutrálne hospodárstvo EÚ

Európa 2020 Stratégia pre inteligentný a udržateľný rast podporujúci začlenenie, COM(2010) 2020 v konečnom znení

Európska stratégia pre nízkoemisnú mobilitu (COM(2016) 501 z 20. 7. 2016)

Plán prechodu na konkurencieschopné nízkouhlíkové hospodárstvo do roku 2050, COM(2011) 112 v konečnom znení

Energetický plán do roku 2050 COM(2011) 885 v konečnom znení
Nástroj na prepájanie Európy v oblasti dekarbonizácie hospodárstva a podpory využívania
čistej energie
Program pre sociálnu zmenu a inovácie v oblasti zamestnanosti a sociálneho začleňovania
Strategické dokumenty a politiky SR
Národné priority implementácie Agendy 2030 (MIRRI)
Návrh Vízie a stratégie rozvoja Slovenska do roku 2030 - dlhodobá stratégia udržateľného rozvoja
Slovenskej republiky – Slovensko 2030 - Národná stratégia regionálneho rozvoja (MIRRI)
Návrh Národného investičného plánu Slovenskej republiky na roky 2018 – 2030 (MIRRI)
Východiskový návrh priorit SR pre politiku súdržnosti na programovacie obdobie 2021 –2027 (ÚPVII)
Konceptia územného rozvoja Slovenska (skrátene KURS)
Stratégia hospodárskej politiky SR do roku 2030 (MH SR)
Strategický plán rozvoja dopravy SR do roku 2030 (MDV SR)
Nízkouhlíková stratégia rozvoja SR do roku 2030 s výhľadom do roku 2050 (MŽP SR)
Zelenšie Slovensko - Stratégia environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030 (MŽP SR)
Konceptia mestského rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030 (MDV SR)
Integrovaný národný energetický a klimatický plán do roku 2030
Stratégia adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy

Strategické dokumenty VÚC

Územný plán veľkého územného celku Banskobystrický kraj v znení ďalších zmien a doplnkov
Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Banskobystrického samosprávneho kraja na roky
2015-2023
Regionálna inovačná stratégia Banskobystrického kraja
Konceptia rozvoja sociálnych služieb v Banskobystrickom samosprávnom kraji na roky 2019 – 2025
Regionálna stratégia výchovy a vzdelávania v Banskobystrickom samosprávnom kraji na rok 2021
Konceptia rozvoja a podpory zdravotníctva v Banskobystrickom samosprávnom kraji na roky 2019 –
2025
Konceptia podpory športu Banskobystrického samosprávneho kraja na roky 2020 -2025
Rozvoj cyklistickej dopravy na území BBSK
Konceptia rozvoja cestovného ruchu Banskobystrického samosprávneho kraja na roky 2016–2021
Konceptia rozvoja školstva v Banskobystrickom samosprávnom kraji na roky 2021 - 2025 (v príprave)
Regionálny plán udržateľnej mobility Banskobystrického samosprávneho kraja (v príprave)
Envirostratégia Banskobystrického samosprávneho kraja (v príprave)
Stratégia adaptácie na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy (v príprave)
Konceptia rozvoja práce s mládežou (v príprave)
Vypracovanie koncepcie Kostrovej siete cyklistických trás v Banskobystrickom kraji (v príprave)

8. Orgán kompetentný na prijatie strategického dokumentu:

Zastupiteľstvo Banskobystrického samosprávneho kraja
Rada partnerstva

9. Druh schvaľovacieho dokumentu:

Uznesenie Zastupiteľstva Banskobystrického samosprávneho kraja

III. Základné údaje o predpokladaných vplyvoch strategického dokumentu na životné prostredie vrátane zdravia

1. Požiadavky na vstupy:

Realizácia stratégie zahrnutej v strategickom dokumente nebude vyžadovať žiadne dodatočné vstupy relevantné pre posudzovanie z hľadiska vplyvov na životné prostredie. Naopak, koncepcia strategického dokumentu je zameraná na zníženie materiálových a energetických vstupov do lokálnej ekonomiky. Naplnenie stratégie konkrétnymi projektmi bude predmetom posúdenia podľa zákona na úrovni posudzovania vplyvov na životné prostredie jednotlivých činností a dokument ako taký nevytvára priamy rámec pre projekty alebo činnosti podľa prílohy č. 8 zákona Zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Pri spracovaní PHSR BBSK na roky 2022-2030 budú využité:

- dostupné existujúce poznatky získané v rámci prípravných prác, osobitne dôležité strategické a koncepcné dokumenty (BBSK) zaoberajúce sa parciálnymi problémami, ktoré budú riešené v PHSR BBSK,
- stratégie a koncepcné materiály s celoštátnou pôsobnosťou, Partnerská dohoda SR na roky 2021-2027,
- výstupy z verejných diskusií s aktérmi v strategicko-plánovacích regiónoch (identifikácia problémov/výziev, cieľov a rozvojových zámerov aktérov v dotknutom území) a územiach udržateľného mestského rozvoja,
- požiadavky a rozvojové zámery zástupcov samospráv (obcí, miest),
- súbory štatistických dát pre inventarizačnú a analytickú časť (primárne a sekundárne dáta)
- súbory štatistických dát (primárne dáta) získané na základe dotazníkových prieskumov
- relevantné právne normy,
- odborné kapacity v regiónoch – pod SPR a UMR na území BBSK sú vytvorené Tematické pracovné skupiny a Kooperačné rady, ktorých členovia a členky zastupujú široké spektrum organizácií a združení za jednotlivé definované oblasti.

Pri procese spracovania strategického dokumentu boli premietnuté a zohľadnené predstavy, potreby a požiadavky jednotlivých zainteresovaných skupín ako sú obyvatelia, rozpočtové a príspevkové organizácie prevádzkované na území kraja, mimovládne organizácie, záujmové skupiny obyvateľov, podnikateľské subjekty a jeho jednotlivé orgány: poslanci Zastupiteľstva BBSK, primátori miest a starostovia obcí, komisie.

2. Údaje o výstupoch:

Výstupom procesu plánovania bude strategický dokument – Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja BBSK na roky 2022-2030, schválený Zastupiteľstvom Banskobystrického samosprávneho kraja a Radou Partnerstva. PHSR BBSK má v strategickvej časti formulovanú víziu, hlavný cieľ a priority, ktoré vyplynuli z identifikovaných problémov na území Banskobystrického kraja.

Strategické ciele PHSR BBSK pre celé územie VÚC

Ako vyplýva z uvedeného neočakáva sa, že strategický dokument bude mať priame výstupy, ktoré by mohli byť predmetom posúdenia vplyvov na životné prostredie. Definované priority a ciele sú zamerané na optimalizáciu využitia zdrojov a zníženie výstupov ekonomických a iných činností relevantných pre posúdenie z hľadiska dopadov na životné prostredie:

Priorita I. Konkurencieschopná a udržateľná ekonomika (poskytujúca prácu pre kvalifikovaných ľudí)

- 1.1. Zvýšiť produktivitu a pridanú hodnotu regionálnej ekonomiky
- 1.2. Zvýšiť efektivitu využívania lokálnych zdrojov so zreteľom na zelené riešenia
- 1.3. Zvýšiť príjmy z cestovného ruchu a zamestnanosť prostredníctvom udržateľného rozvoja cestovného ruchu

Priorita II. Zelený kraj aj pre budúce generácie

- 2.1. Zvyšovať biodiverzitu a zlepšiť stav životného prostredia
- 2.2. Zmierniť zmenu klímy a zvýšiť odolnosť kraja na jej nepriaznivé prejavy

Priorita III. Vzdelaná a súdržná spoločnosť

- 3.1. Zvýšiť kompetencie obyvateľov pre osobný, občiansky aj pracovný život
- 3.2. Zvýšiť sociálnu udržateľnosť obyvateľstva
- 3.3. Zvýšiť kvalitu a transparentnosť rozhodovacích procesov vo verejnej správe

Priorita IV. Prepojený kraj (zlepšiť prepojenosť kraja smerom von aj dovnútra)

- 4.1. Dobudovať a obnoviť dopravnú infraštruktúru prepojenú na nadradenú cestnú a železničnú sieť
- 4.2. Zvýšiť význam verejnej osobnej dopravy na úroveň nosného prvku pokrytia potrieb mobility mestských aj vidieckych oblastí
- 4.3. Zlepšiť prístup k štandardnému pevnému širokopásmovému pripojeniu.

Strategické ciele špecifické pre strategicko-plánovacie regióny (SPR)

SPR okr. Banská Bystrica a Brezno

PRIORITA 1. KONKURENCIESCHOPNÁ A TRVALO UDRŽATEĽNÁ EKONOMIKA V SPR

- 1.1 Rozvoj infraštruktúry udržateľného hospodárstva v regióne
- 1.2 Vyššie využívanie regionálnych zdrojov

PRIORITA 2. KONKURENCIESCHOPNÝ REGIÓN V OBLASTI CESTOVNÉHO RUCHU

- 2.1 Trvalo udržateľný rozvoj cestovného ruchu v SPR

PRIORITA 3. ZELENÝ KRAJ AJ PRE BUDÚCE GENERÁCIE

- 3.1 Vyššia kvalita životného prostredia
- 3.2 Zvýšenie odolnosti regiónu na nepriaznivé dôsledky zmeny klimatických podmienok

PRIORITA 4. SÚDRŽNÁ A VZDELANÁ SPOLOČNOSŤ

- 4.1 Zvýšiť kompetencie obyvateľov v rôznych životných situáciách
- 4.2 Zvýšiť sociálnu udržateľnosť obyvateľstva
- 4.3 Zvýšiť kvalitu verejnej správy

PRIORITA 5. PREPOJENÝ KRAJ

- 5.1 Dobudovať a obnoviť dopravnú infraštruktúru prepojenú na nadradenú cestnú a železničnú sieť
- 5.2 Zvýšiť dostupnosť a kvalitu internetového pripojenia

SPR okr. Lučenec a Veľký Krtíš

Špecifická priorita: Udržateľná ekonomika a zamestnanosť v regióne

- Špecifická priorita: Prepojený región
Špecifická priorita: Sociálny a vzdelaný región (zvýšiť počet trvale bývajúcich v regióne, najmä vzdelaných mladých ľudí a mladých rodín, vytvorením nových možností pre bývanie, ako aj skvalitnením služieb a infraštruktúry občianskej vybavenosti pre plnohodnotný život, CR)
Špecifická priorita: Zelený región, inovatívny región

SPR Gemer – Malohont

Priority a Strategické ciele:

1 Hospodárstvo a ekonomický rozvoj

- 1.1 Zvýšiť produktivitu a pridanú hodnotu regionálnej ekonomiky
- 1.2 Rozvíjať obehovú ekonomiku
- 1.3 Zvýšiť potravinovú sebestačnosť kraja a posilniť regionálny trh potravín

2 Trvalo udržateľný (zelený) cestovný ruch

- 2.1 Zvýšiť príjmy z cestovného ruchu a zamestnanosť prostredníctvom udržateľného rozvoja cestovného ruchu
- 2.2 Rozvíjať prírodný turizmus

3 Infraštruktúra a životné prostredie

- 3.1 Realizovať opatrenia nevyhnutné pre prechod na uhlíkovú neutralitu (do roku 2050)
- 3.2 Zlepšiť kvalitu ovzdušia
- 3.3 Zvýšiť biodiverzitu a odolnosť kraja na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy
- 3.4 Dosiagnúť priaznivý stav biotopov a druhov v chránených územiach (CHÚ)
- 3.5 Realizovať kľúčové opatrenia nevyhnutné pre ochranu prírodných zdrojov
- 3.6 Zabezpečiť environmentálnu a ekonomickú udržateľnosť miest a obcí

4 Kvalita života na vidieku

- 4.1 Zvýšiť kvalitu a dostupnosť formálneho aj neformálneho vzdelávania pre všetky vekové aj sociálne skupiny a zdravotne znevýhodnených
- 4.2 Harmonizovať odborné vzdelávanie s dopytom trhu práce
- 4.3 Budovať inkluzívnu spoločnosť a dostupné, komplexné integrované sociálne služby s dôrazom na individuálne potreby občanov a občianiek
- 4.4 Zabezpečiť dostupnú zdravotnú starostlivosť
- 4.5 Budovať silnú občiansku spoločnosť a kvalitného verejného priestoru
- 4.6 Rovnocenný rozvoj regiónu z hľadiska funkčnej dopravnej infraštruktúry prepojenej na sieť TEN-T
- 4.7 Vytvoriť moderný a výkonný dopravný systém sociálne a fyzicky dostupnej a atraktívnej verejnej dopravy
- 4.8 Zlepšiť dostupnosť a kvalitatívne parametre širokopásmového (pevného) internetového pripojenia

SPR Žiarsko okr. Žiar nad Hronom, Žarnovica a Banská Štiavnica

Priorita 1: Inovatívne inteligentné Pohronie

- Strategický cieľ SPR 1.1: Rozšírenie výskumných a inovačných kapacít
- Strategický cieľ SPR 1.2: Inteligentné sídla a modernizácia verejných služieb
- Strategický cieľ SPR 1.3: Nové zručnosti pre potreby trhu práce

Priorita 2: Krajina a jej potenciál

- Strategický cieľ SPR 2.1: Uchovať a zveľadiť prírodu a krajinu

Strategický cieľ SPR 2.2: Rozvíjať miestnu ekonomiku v súlade s potenciálom územia

Priorita 3: Kvalitné a dostupné verejné služby

Strategický cieľ SPR 3.1: Dobudovanie a skvalitnenie dopravnej infraštruktúry

Strategický cieľ SPR 3.2: Skvalitnenie dopravných služieb

Strategický cieľ SPR 3.3: Skvalitnenie občianskej vybavenosti

SPR Stred Zvolen, Detva a Krupina

ŠPECIFICKÁ PRIORITA SPR „STRED„: Zabezpečenie udržateľnosti rozvoja územia a harmonizácia dynamiky rozvoja jednotlivých funkčných systémov miest ako motorov rozvoja regiónu a zabezpečenie ich udržateľnosti, a to najmä s dôrazom na:

PRIORITA 1: Konkurencieschopnú a udržateľnú ekonomiku

STRATEGICKÝ CIEĽ 1.1: Zlepšovanie podmienok pre posun podnikov smerom ku konkurencieschopnosti založenej na znalostiach a inováciách v rámci regionálnych inováčných ekosystémov

PRIORITA 2: Zelený kraj pre budúce generácie

STRATEGICKÝ CIEĽ 2.1: Efektívne riešenie problematiky životného prostredia spojenej s koncentráciou priemyselnej energeticky náročnej výroby a adaptácia sídel a krajiny na zmenu klímy

PRIORITA 3: Súdržná a vzdelaná spoločnosť

STRATEGICKÝ CIEĽ 3.1: Zabezpečenie dostatočného rozsahu služieb, občianskej vybavenosti a predchádzanie vzniku a prehĺbovania sociálneho vylúčenia

PRIORITA 4: Prepojený kraj

STRATEGICKÝ CIEĽ 4.1: Zlepšenie dopravy v regióne

Strategické ciele špecifické pre územia udržateľného mestského rozvoja (UMR)

UMR Lučenec

Priorita 1. Kvalitné služby a bezpečný život

Strategický cieľ 1.1. Zvýšiť počet trvale bývajúcich obyvateľov územia, najmä vzdelaných mladých ľudí a mladých rodín, vytvorením nových možností pre bývanie ako aj skvalitnením služieb a infraštruktúry občianskej vybavenosti, pre plnohodnotný život obyvateľov mesta a územia UMR

Priorita 2. Podnikanie a zamestnanosť

Strategický cieľ 2.1: Zvýšiť dynamiku ekonomického rozvoja a zamestnanosť v území

Priorita 3. Zdravé životné a prírodné prostredie a prostredie pre život

Strategický cieľ 3.1: Zlepšiť stav životného a prírodného prostredia územia

UMR Zvolen

Priorita 1 Inovatívny región - prosperujúce a inteligentné mestá a obce.

Strategické ciele:

1.1 Podporiť ekonomický rozvoj v území

Priorita 2 Ekologický región - čisté a zdravé prostredie pre budúce generácie.

Strategické ciele:

2.1 Zlepšiť kvalitu zložiek životného prostredia

Priorita 3 Prepojený región - kvalitná a udržateľná regionálna doprava.

Strategické ciele:

3.1 Zlepšiť kvalitu dopravnej infraštruktúry v území

3.2 Zvýšiť podiel udržateľnej dopravy v území

Priorita 4 Súdržný a vzdelaný región - dostupná práca, kvalitné vzdelanie, súdržné komunity, dostupné sociálne služby a bývanie v regióne.

Strategické ciele:

4.1 Zvýšiť prístup ľudí na trh práce

4.2 Zvýšiť kvalitu vzdelávania v školstve

4.3 Zlepšiť dostupnosť sociálnych služieb a bývania pre ľudí a rodiny v núdzi

4.4 Podporiť rozvoj aktívnych, odolných a udržateľných komunit

Priorita 5 Kvalitný život v regióne - bezpečné prostredie, zdravý životný štýl, udržateľný cestovný ruch, kultúra a kreatívny priemysel, moderná samospráva a aktívna občianska spoločnosť.

Strategické ciele:

5.1 Zvýšiť bezpečnosť obyvateľov

5.2 Podporiť zvýšenie kvality zdravia a života

5.3 Zvýšiť návštevnosť územia

5.4 Zlepšiť kvalitu verejnej správy v tvorbe, realizácii a hodnotení verejných politík

5.5 Zvýšiť zapojenie obyvateľov do tvorby, realizácie a kontroly verejných politík

UMR Banská Bystrica:

Priorita 1 Prosperujúca mestská funkčná oblasť a mesto Banská Bystrica
- magnet pre mladých a vzdelaných ľudí

Strategický cieľ UMR 1.1. Inovatívna a kreatívna mestská ekonomika

Strategický cieľ UMR 1.2. Moderný a udržateľný dopravný systém

Strategický cieľ UMR 1.3. Zručnosti pre 21.storočie pre všetkých

Strategický cieľ UMR 1.4. Obnova a využívanie kultúrneho dedičstva

Priorita 2 Zelená a zdravá mestská funkčná oblasť a mesto Banská Bystrica
- kvalitné, bezpečné, zdravé a atraktívne prostredie

Strategický cieľ UMR 2.1. Inteligentná mestská funkčná oblasť a mesto Banská Bystrica

Strategický cieľ UMR 2.2. Zelená a nízkouhlíková mestská funkčná oblasť a mesto Banská Bystrica

Strategický cieľ UMR 2.3. Zdravie a sociálna starostlivosť pre všetkých

Priorita 3 Dobré spravovanie mestskej funkčnej oblasti a mesta Banská Bystrica
- kvalitnejšie verejné politiky s účasťou občanov

Strategický cieľ UMR 3.1. Kapacity pre otvorené vládnutie

Strategický cieľ UMR 3.2. Komunitným rozvojom a participáciou ku kvalitnejšiemu prostrediu

Strategický cieľ UMR 3.3. Posilnenie bezpečnosti a sociálne istoty pre mladých a ohrozených

UMR Rimavská Sobota:

Priorita I. Konkurencieschopná a udržateľná ekonomika

Priorita II. Sociálna oblasť

Priorita III. Vzdelanie

Priorita IV. Rozvoj infraštruktúry

Prioritné osi rozvoja

- Prioritná os 1 – Rozvoj ľudských zdrojov a zvyšovanie kvality života obyvateľov
- Prioritná os 2 – Inovácie a rast konkurencieschopnosti priemyslu
- Prioritná os 3 – Cestovný ruch
- Prioritná os 4 – Doprava
- Prioritná os 5 – Informačná spoločnosť
- Prioritná os 6 – Životné prostredie
- Prioritná os 7 – Poľnohospodárstvo

Pre sledovanie realizácie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja BBSK na roky 2022-2030 je v implementačnej časti dokumentu vytvorený súbor merateľných ukazovateľov, ktoré umožňujú adekvátne vyhodnotiť naplnenie cieľov strategického dokumentu. Majú definované cieľové hodnoty a časové body očakávaného dosiahnutia cieľových hodnôt. Systém merateľných ukazovateľov je napojený na strategický cieľ a umožňuje vyhodnotiť progres implementácie.

3. Údaje o priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie:

Vzhľadom na povahu a ciele strategického dokumentu sa očakávajú hlavne pozitívne priame aj nepriame vplyvy na životné prostredie ako aj na kvalitu života obyvateľov kraja. V dokumente sú formulované samostatné strategické ciele (SC), ktoré sú prioritne alebo sekundárne zamerané na zlepšenie kvality životného prostredia:

Priorita I. Konkurencieschopná a udržateľná ekonomika

1.2. Zvýšiť efektívnosť využívania lokálnych zdrojov so zreteľom na zelené riešenia

1.3. Zvýšiť príjmy z cestovného ruchu a zamestnanosť prostredníctvom udržateľného rozvoja cestovného ruchu

Priorita II. Zelený kraj pre budúce generácie

2.1. Zvyšovať biodiverzitu a zlepšiť stav životného prostredia

2.2. Zmierniť zmenu klímy a zvýšiť odolnosť kraja na jej nepriaznivé prejavy

Priorita IV. Prepojený kraj

4.2. Zvýšiť význam verejnej osobnej dopravy na úroveň nosného prvku pokrytia potrieb mobility mestských aj vidieckych oblastí

Dosiahnutie pozitívnych vplyvov na životné prostredie podporí realizácia aktivít navrhnutých v PHSR BBSK využitím integrovaných nástrojov (integrované územné investície), ktoré zaistia vzájomnú synergiu a komplementaritu realizovaných projektov.

V súčasnosti platná legislatíva na úseku ochrany jednotlivých zložiek životného prostredia, ako aj povoľovací systém, zahŕňajúci tiež posudzovanie vplyvov jednotlivých investičných zámerov na životné prostredie, prispievajú k zabezpečeniu minimalizácie negatívnych vplyvov strategického dokumentu, ktoré musia vytvárať predpoklady pre zosúladenie navrhovaných činností s podmienkami krajiny. Navrhnuté aktivity do územia budú včlenené tak, aby došlo k uspokojeniu záujmov a potrieb spoločnosti na jednej strane a súčasne nebola narušená ekologická stabilita krajiny.

Konkrétne vplyvy na životné prostredie vzhľadom na všeobecný charakter dokumentu nie je možné vo fáze spracovania oznámenia o strategickom dokumente kvantifikovať. Jednotlivé environmentálne dosahy budú podrobne opísané v správe o hodnotení strategického dokumentu.

Niektoré konkrétne aktivity môžu podliehať samostatnému posudzovaniu v zmysle Zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, v procese ktorého budú navrhnuté opatrenia na elimináciu, resp. minimalizáciu negatívnych vplyvov na životné prostredie. Pri realizácii investičných zámerov vyplývajúcich z implementácie PHSR BBSK je určité riziko negatívneho zásahu do životného prostredia, toto však bude eliminované dôsledným posudzovaním zámerov stavieb a činností na životné prostredie podľa Zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a následnou realizáciou navrhnutých opatrení.

4. Vplyv na zdravotný stav obyvateľstva:

Strategický dokument nemá priamy vplyv na zdravie obyvateľov, ale vytvára predpoklady pre zvýšenie kvality ich života. Aktivity podporujúce zlepšenie kvality života obyvateľov sú zahrnuté tak vo vízii ako aj v prioritách a strategických cieľoch PHSR BBSK, osobitne v Priorite I - KONKURENCIESCHOPNÁ A UDRŽATEĽNÁ EKONOMIKA, Priorite II - ZELENÝ KRAJ PRE BUDÚCE GENERÁCIE a v Priorite IV - PREPOJENÝ KRAJ.

V rámci Priority I KONKURENCIESCHOPNÁ A UDRŽATEĽNÁ EKONOMIKA je druhý strategický cieľ 1.2. „Zvýšiť efektívnosť využívania lokálnych zdrojov so zreteľom na zelené riešenia“ zameraný na efektívne využívanie miestnych zdrojov v súlade s princípmi obehovej ekonomiky. Kraj oplýva prírodnými aj kultúrnymi zdrojmi, ktoré je potrebné v maximálnej miere zhodnotiť priamo v kraji. Dôležité je spracovanie domácich aj dovážaných surovín do finálnych produktov s vyššou pridanou hodnotou, napríklad v prípade dreva, magnezitu, hliníka, ale aj poľnohospodárskych surovín; a tiež využitie odborných znalostí a skúseností v „tradičných“ odvetviach. Ďalším významným zdrojom sú druhotné suroviny, ktorých spracovanie prináša ďalšie pracovné príležitosti a prispieva k riešeniu problémov v odpadovom hospodárstve. Na bohaté prírodné aj kultúrne zdroje je naviazaný aj cestovný ruch ako nástroj na zvyšovanie zamestnanosti a kvality života najmä v menej rozvinutých regiónoch. V rámci

tretieho strategického cieľa 1.3. „Zvýšiť príjmy z cestovného ruchu a zamestnanosť prostredníctvom udržateľného rozvoja cestovného ruchu“ sa kladie dôraz na obnovu národných kultúrnych pamiatok a ostatnej kultúrnej infraštruktúry (vrátane vybavenosti), prepojenie s kreatívnym priemyslom a miestnymi producentmi, zatraktívnenie prírodného potenciálu pre udržateľné využívanie v rozvoji mäkkých foriem cestovného ruchu a produkty založené na významnom prírodnom bohatstve.

V rámci Priority II ZELENÝ KRAJ PRE BUDÚCE GENERÁCIE je prvý strategický cieľ 2.1. „Zvyšovať biodiverzitu a zlepšiť stav životného prostredia“ zameraný na aktivity, ktoré zlepšujú kvalitu životného prostredia prostredníctvom zlepšovania kvality ovzdušia, dosiahnutím priaznivého stavu biotopov a druhov v chránených územiach, dosiahnutím dobrého stavu vôd (v súlade s Rámcovou smernicou EÚ o vode 2000/60/ES), podporovaním regenerácie urbanizovanej krajiny, eliminovaním znečistenia, transformovaním hospodárenia v lesoch bližšie k prírode a spoločnosti, zvýšením prírodnej hodnoty poľnohospodárskej pôdy, zlepšením podmienok na dosiahnutie environmentálnych cieľov, zlepšením environmentálneho povedomia obyvateľov a aktérov pôsobiacich v kraji. Druhý strategický cieľ 2.2. „Zmierniť zmenu klímy a zvýšiť odolnosť kraja na jej nepriaznivé prejavy“ je zameraný na zníženie emisií CO₂, zlepšenie a obnovenie vodného režimu v krajine a realizovanie preventívnych opatrení na ochranu pred mimoriadnymi udalosťami spojenými so zmenou klímy.

V rámci Priority IV PREPOJENÝ KRAJ (zlepšiť prepojenosť kraja smerom von aj dovnútra) je druhý strategický cieľ 4.2. „Zvýšiť význam verejnej osobnej dopravy na úroveň nosného prvku pokrytia potrieb mobility mestských aj vidieckych oblastí“ zameraný na aktivity, ktoré zlepšujú kvalitu životného prostredia prostredníctvom zvýšenia významu verejnej osobnej dopravy na úroveň nosného prvku pokrytia potrieb mobility, podporovaním ekologických druhov dopravy, využívaním alternatívnych zdrojov energie, budovaním infraštruktúry pre elektromobily a hybridné automobily a poskytovaním nadväzujúcich služieb ako aj osvetou a vzdelávaním v oblasti udržateľnej mobility. Nezanedbateľný podiel sa venuje rozvoju cyklo dopravy ako plnohodnotnej zložky mestskej, prímestskej a medzimestskej mobility prostredníctvom budovania nových cyklociest alebo ich začlenenia do existujúcich komunikácií, poskytovania doplnkového zázemia a služieb ako motivácie pre využitie cyklo dopravy v kombinácii s verejnou dopravou a prepájania mestských cyklosietí s medzimestskými tranzitnými cyklocestami a turistickými cyklotrasami.

Potenciálnym rizikom pre zdravie obyvateľstva je obmedzený prístup k pitnej vode v niektorých lokalitách kraja (106 obcí v Banskobystrickom kraji je bez verejného vodovodu), absentujúca sociálna infraštruktúra alebo v zlom technickom stave v niektorých častiach kraja (napr. zdravotnícke zariadenia, zariadenia ZSS), nárast individuálnej dopravy s negatívnym dopadom na životné prostredie najmä na ovzdušie, znečistenie ovzdušia energetickými zdrojmi výrobných podnikov, centrálnych tepelných zdrojov, kotolní a domáce vykurovanie, výskyt lokalít so stredným radónovým rizikom na území kraja, kontaminácia poľnohospodárskej pôdy rizikovými látkami a škodlivými organizmami.

5. Vplyvy na chránené územia:

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja BBSK na roky 2022-2030 sa v rámci svojich priorít a cieľov zameriava na ochranu a zamedzenie degradácie prírodného dedičstva. V spolupráci s dotknutými subjektmi sa predpokladá vytvorenie mechanizmov pre podporu využívania prírodných daností, predovšetkým v cestovnom ruchu, s prihliadnutím na potrebu ich ochrany a kultivácie.

5.1 Vplyvy na národnú sústavu chránených území

Pre územnú ochranu ustanovuje Zákon NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov päť stupňov ochrany. Rozsah obmedzení sa so zvyšujúcim stupňom zväčšuje, pričom územná ochrana sa vzťahuje na celé územie Slovenskej republiky, čiže na území mimo osobitne vyhlásených chránených území platí 1. stupeň ochrany.

Zákon NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov ustanovuje tieto kategórie chránených území :

- chránená krajinná oblasť (CHKO)
- národný park (NP)
- chránený areál (CHA)
- národná prírodná rezervácia a prírodná rezervácia (NPR, PR)
- národná prírodná pamiatka a prírodná pamiatka (NPP, PP)
- chránený krajinný prvok (CHKP)
- chránené vtáčie územie (CHVÚ)
- obecné chránené územie

Banskobystrický kraj má najväčšiu výmeru chránených území na Slovensku (viac ako 1/3 výmery).

Veľkoplošné chránené územia

Na území Banskobystrického samosprávneho kraja je vyhlásených 5 národných parkov : NP Nízke Tatry, NP Muránska planina, NP Veľká Fatra, NP Slovenský raj, NP Slovenský kras a 4 chránené krajinné oblasti: Chránená krajinná oblasť (CHKO) Poľana, Chránená krajinná oblasť (CHKO) Cerová vrchovina, Chránená krajinná oblasť (CHKO) Štiavnické vrchy a Chránená krajinná oblasť (CHKO) Ponitrie.

Celková výmera veľkoplošných chránených území v Banskobystrickom kraji je 154.230 ha, čo predstavuje 16,31 % z celkovej plochy kraja. Celková výmera ochranných pásiem veľkoplošných chránených území v Banskobystrickom kraji je 88.846 ha, čo predstavuje 9,40 % z celkovej plochy kraja.

Tab.: Národné parky v Banskobystrickom kraji

Národný park Nízke Tatry	
Rozloha	72.842 ha (z toho 19.042 ha na území kraja)
Ochranné pásmo	110.162 ha (z toho 63.944 ha na území kraja)
Rok vyhlásenia	1978
Geomorfologický celok	Nízke Tatry – Ďumbierske a Kráľovohoľské Tatry
Okresy	Ružomberok, Liptovský Mikuláš, Poprad, Banská Bystrica, Brezno
Stupeň ochrany	3. stupeň – vlastné územie, 2. stupeň – ochranné pásmo
Národný park Muránska planina	
Rozloha	20.138 ha (z toho 20.138 ha na území kraja)
Ochranné pásmo	21.698 ha (z toho 21.698 ha na území kraja)
Rok vyhlásenia	1997
Geomorfologický celok	Slovenské rudohorie – západná časť
Okresy	Revúca, Brezno, Rimavská Sobota
Stupeň ochrany	3. stupeň – vlastné územie, 2. stupeň – ochranné pásmo
Národný park Veľká Fatra	
Rozloha	40.371 ha (z toho 4.888 ha na území kraja)
Ochranné pásmo	26.133 ha (z toho 1.628 ha na území kraja)
Rok vyhlásenia	2002 (1973 – 2002 CHKO Veľká Fatra)
Geomorfologický celok	Veľká Fatra – Starohorské vrchy
Okresy	Dolný Kubín, Ružomberok, Martin, Turčianske Teplice, Banská Bystrica
Stupeň ochrany	3. stupeň – vlastné územie, 2. stupeň – ochranné pásmo
Národný park Slovenský raj	
Rozloha	19.763 ha (z toho 526 ha na území kraja)
Ochranné pásmo	13.011 ha (z toho 0 ha na území kraja)
Rok vyhlásenia	1988 (1964 – 1988 CHKO Slovenský raj)
Geomorfologický celok	Slovenské rudohorie – severná časť

Okresy	Spišská Nová Ves, Rožňava, Poprad, Brezno
Stupeň ochrany	3. stupeň – vlastné územie, 2. stupeň – ochranné pásmo
Národný park Slovenský kras	
Rozloha	34.611 ha (z toho 0 ha na území kraja)
Ochranné pásmo	11.742 ha (z toho 1.576 ha na území kraja)
Rok vyhlásenia	2002 (1973 – 2002 CHKO Slovenský kras)
Geomorfologický celok	Slovenské rudohorie
Okresy	Rožňava, Košice – okolie (OP – Revúca)
Stupeň ochrany	3. stupeň – vlastné územie, 2. stupeň – ochranné pásmo

Zdroj : ŠOP SR

Tab.: Chránené krajinné oblasti v Banskobystrickom kraji

Chránená krajinná oblasť – CHKO Poľana	
Rozloha	20.360 ha (z toho 20.360 ha na území kraja)
Rok vyhlásenia	1981 (2001 – aktualizácia)
Geomorfologický celok	Poľana a Veporské vrchy
Okresy	Banská Bystrica, Brezno, Detva, Zvolen
Stupeň ochrany	2. stupeň

Chránená krajinná oblasť – CHKO Cerová vrchovina	
Rozloha	16.771 ha (z toho 16.771 ha na území kraja)
Rok vyhlásenia	1989 (2001 – aktualizácia)
Geomorfologický celok	Cerová vrchovina
Okresy	Lučenec, Poltár, Rimavská Sobota
Stupeň ochrany	2. stupeň ochrany

Chránená krajinná oblasť – CHKO Štiavnické vrchy	
Rozloha	77.630 ha (z toho 66.390 ha na území kraja)
Rok vyhlásenia	1979
Geomorfologický celok	Štiavnické vrchy, Krupinská planina
Okresy	Banská Štiavnica, Krupina, Zvolen, Žarnovica, Žiar nad Hronom, Levice
Stupeň ochrany	2. stupeň ochrany

Chránená krajinná oblasť – CHKO Ponitrie	
Rozloha	37.665 ha (z toho 6.115 ha na území kraja)
Rok vyhlásenia	1985
Geomorfologický celok	Vtáčnik, Tribeč
Okresy	Prievidza, Topoľčany, Žarnovica , Zlaté Moravce, Nitra, Partizánske
Stupeň ochrany	2. stupeň ochrany

Zdroj : ŠOP SR

Maloplošné chránené územia

V riešenom území bolo k 31.12.2018 evidovaných 223 maloplošných chránených území, z toho v okrese Banská Bystrica 48, Banská Štiavnica 9, Brezno 37, Detva 12, Krupina 8, Lučenec 15, Poltár 8, Revúca 18, Rimavská Sobota 35, Veľký Krtíš 14, Zvolen 15, Žarnovica 11 a Žiar nad Hronom 9.

Z celkového počtu 223 maloplošných chránených území je 34 NPR – národná prírodná rezervácia, 86 PR – prírodná rezervácia, 10 NPP – národná prírodná pamiatka, 54 PP – prírodná pamiatka a 39 CHA – chránený areál.

Celková plocha maloplošných chránených území je 11.906,9333 ha, čo predstavuje cca 1,26 % z celkovej rozlohy kraja. Celková plocha ochranného pásma maloplošných chránených území je 1.356,7293 ha, čo predstavuje cca 0,14 % z celkovej rozlohy kraja.

Tab. Maloplošné chránené územia evidované v Banskobystrickom kraji k 31.12.2018

P.č.	Okres	CHA	PR	NPR	PP	NPP	Spolu
1.	Banská Bystrica	8	16	7	15	2	48
2.	Banská Štiavnica	3	4	1	1	-	9
3.	Brezno	4	17	9	5	2	37
4.	Detva	2	5	1	3	1	12
5.	Krupina	-	3	1	4	-	8
6.	Lučenec	1	4	2	8	-	15
7.	Poltár	4	1	-	-	-	8
8.	Revúca	3	2	8	4	1	18
9.	Rimavská Sobota	7	16	6	4	2	35
10.	Veľký Krtíš	2	9	-	3	-	14
11.	Zvolen	3	5	3	4	-	15
12.	Žarnovica	2	3	2	2	2	11
13.	Žiar nad Hronom	-	6	-	3	-	9
S P O L U		39	86	34	54	10	223
Výmera (ha)		761,3813	3.102,7649	7.764,9295	267,6756	10,1820	11.906,9333
Ochranné pásmo (ha)		-	29,2675	644,4088	294,4385	388,6145	1.356,7293

Zdroj : ŠOP SR

• Ochrana drevín

Ochrana drevín zabezpečuje legislatívnu ochranu drevín rastúcich mimo lesa (LPF) a ochranu chránených stromov, za ktoré sa môžu vyhlásiť kultúrne, vedecky, ekologicky, krajnotvorne alebo esteticky mimoriadne významné stromy alebo ich skupiny vrátane stromoradií.

Chránené stromy

V riešenom území Banskobystrického samosprávneho kraja je k 31.12.2018 evidovaných 89 chránených stromov, ktoré sú chránené v zmysle zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. Ide o jednotlivé solitéry alebo skupiny stromov.

• Jaskyne a priepasti

V zmysle zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov sú prírodnými pamiatkami aj jaskyne a priepasti, ktorých je v riešenom území Banskobystrického kraja evidovaných celkovo 19 (okres Banská Bystrica 5, Brezno 3, Lučenec 3, Revúca 5, Rimavská Sobota 3 a v ostatných okresoch sa žiadne jaskyne nenachádzajú). Verejne prístupná je Malá drienčanská jaskyňa, Mučínska jaskyňa, Netopieria jaskyňa, Dekrétova jaskyňa, Kamenná diera, Jánošíkova skrýša, Mara (medvedia jaskyňa) a Jazvinská jaskyňa.

5.2 Vplyvy na Európsku sústavu národných území Natura 2000

Sústava chránených území NATURA 2000 je celistvá európska sústava území, ktorá má zabezpečiť ochranu najzácnejších a najviac ohrozených druhov voľne rastúcich rastlín, voľne žijúcich živočíchov a prírodných biotopov vyskytujúcich sa na území štátov Európskej únie a prostredníctvom ochrany týchto druhov a biotopov zabezpečiť zachovanie biologickej rôznorodosti v celej Európskej únii.

Sústava NATURA 2000 predstavuje sústavu chránených území členských krajín EÚ, ktorú tvoria dva typy území :

- osobitne chránené územia (Special Protection Areas, SPA), ktoré sú vyhlasované na základe smernice Rady č. 79/409 /EHS o ochrane voľne žijúcich vtákov – Directive on the Conservation of Wild Birds (známej tiež ako smernica o vtákoch – Birds directive) v platnom znení (podľa § 26 zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov sú to Chránené vtáčie územia – CHVÚ),

- osobitné územia ochrany (Special Areas of Conservation, SAC), ktoré sú vyhlasované na základe smernice Rady č. 92/43/EHS o ochrane prirodzených biotopov voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín – Directive on the Conservation of Natural Habitats and of Wild Fauna and Flora v platnom znení (podľa § 27 zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov sú to Územia európskeho významu – ÚEV).

Chránené vtáčie územia (CHVÚ)

Národný zoznam chránených vtáčích území bol schválený uznesením vlády SR č. 636/2003 zo dňa 09.07.2003 a spolu s Národným zoznamom území európskeho významu bol 27.04.2004 zaslaný Európskej komisii do Bruselu. V zmysle vyššie uvedeného uznesenia vlády SR č. 636/2003 bolo na území Slovenska navrhnutých celkovo 38 CHVÚ. V roku 2010 vláda SR svojim uznesením č. 345/2010 z 25.05.2010 schválila zmenu a doplnenie Národného zoznamu chránených vtáčích území, ktorý bol rozšírený o 5 návrhov chránených vtáčích území a dve územia z pôvodného zoznamu boli vypustené. Národný zoznam tak obsahuje 41 CHVÚ na území SR.

V priebehu rokov 2008 až 2011 prišlo v Banskobystrickom samosprávnom kraji k prerokovaniu návrhov CHVÚ a následne i k vyhláseniu všetkých 7 CHVÚ, ktoré sa nachádzajú resp. zasahujú do Banskobystrického kraja : CHVÚ Cerová vrchovina – Porimavie (SKCHVU003), CHVÚ Muránska planina – Stolica (SKCHVU017), CHVÚ Nízke Tatry (SKCHVU018), CHVÚ Poiplie (SKCHVU021), CHVÚ Poľana (SKCHVU022), CHVÚ Veľká Fatra (SKCHVU033) a CHVÚ Slovenský raj (SKCHVU053).

Celková výmera chránených vtáčích území v Banskobystrickom kraji je 145.455 ha, čo je cca 24,90 % z celkovej plochy ÚEV SR (584.122 ha). Najväčším CHVÚ v Banskobystrickom kraji sú Nízke Tatry, kde z celkovej výmery 98.168 ha je 38.267 ha v kraji. Na druhom mieste je CHVÚ Poľana s rozlohou 32.188,38 ha.

Územia európskeho významu

Podľa § 27 zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov sa územím európskeho významu rozumie územie v Slovenskej republike tvorené jednou alebo viacerými lokalitami, na ktorých sa nachádzajú biotopy európskeho významu alebo druhy európskeho významu, na ochranu ktorých sa vyhlasujú chránené územia a ktoré sú zaradené v Národnom zozname území európskeho významu (ÚEV) schváleného vládou SR (Národný zoznam území európskeho významu schválený uznesením vlády SR č. 239/2004 zo dňa 17.03.2004 + Výnos MŽP SR č. 3/2004-5.1 zo dňa 14.07.2004, ktorým sa vydáva národný zoznam území európskeho významu s účinnosťou od 01.08.2004).

Národný zoznam území európskeho významu sa priebežne aktualizuje podľa stavu ochrany biotopov európskeho významu a druhov európskeho významu, na ktorých ochranu sa vyhlasujú chránené územia, alebo na základe návrhu Európskej komisie (Prvá aktualizácia : Doplnok národného zoznamu území európskeho významu schválený uznesením vlády SR č. 577/2011 zo dňa 31.08.2011 + Opatrenie MŽP SR č. 1/2018 z 29.11.2018, ktorým sa mení a dopĺňa výnos MŽP SR č. 3/2004-5.1 zo dňa 14.07.2004, ktorým sa vydáva národný zoznam území európskeho významu v znení opatrenia č. 1/2017; druhá aktualizácia : Druhý doplnok národného zoznamu území európskeho významu schválený uznesením vlády SR č. 495/2017 zo dňa 25.10.2017 + Opatrenie MŽP SR č. 1/2017 z 07.12.2017, ktorým sa mení a dopĺňa výnos MŽP SR č. 3/2004-5.1 zo dňa 14.07.2004, ktorým sa vydáva národný zoznam území európskeho významu).

K 31.12.2018 sa na území Banskobystrického kraja nachádza, resp. na jeho územie zasahuje cca 130 území európskeho významu s celkovou výmerou 229.142 ha, čo je cca 39,21 % z celkovej plochy ÚEV

SR (584.328 ha). Najväčším ÚEV v Banskobystrickom kraji sú Ďumbierske Tatry o celkovej výmere 46.583,31 ha. Predmetom ochrany sú biotopy, druhy rastlín a druhy živočíchov európskeho významu.

P.č.	Okres	Územie európskeho významu
1.	Banská Bystrica	Badinský prales, Baranovo, Brvnište, Harmanecký Hlboký jarok, Jelšovec, Kopec, Mackov bok, Plavno, Ponická dúbrava, Príboj, Šupín, Alúvium Hrona, Ďumbierske Tatry, Veľká Fatra, Zvolen, Svrčinník, Stará hora
2.	Banská Štiavnica	Dolná Bukovina, Sitno, Stará hora, Tlstý vrch, Skalka, Hodrušská hornatina, Suť
3.	Brezno	Alúvium Hrona, Bacúška jelšina, Brezinky, Dobročský prales, Ďumbierske Tatry, Homofa, Horné Lazy, Lúky pod Besníkom, Podpoľana, Pohorelské vrchovisko, Rohozníanska jelšina, Suchá, Vrchslatina, Alúvium Hrona, Poľana, Kráľovoohoľské Tatry, Slovenský raj, Muránska planina, Stolica, Klenovské Blatá, Klenovský Vepor, Rosiarka
4.	Detva	Detviansky potok, Habaňovo, Javorinka, Kopa, Koryto, Močidlianska skala, Rohy, Detva
5.	Krupina	Mäsiarsky bok, Stará hora, Tlstý vrch, Skalka, Litava
6.	Lučenec	Cerová vrchovina, Dálovský močiar, Soví hrad
7.	Poltár	-
8.	Revúca	Bradlo, Hodošov les, Lúka pod cintorínom, Lúka pod Úkorovou, Muteň, Teplické stráne, Trešková, Tri peniažky, Muránska planina, Stolica, Drienčanský kras, Alúvium Muráňa
9.	Rimavská Sobota	Beležíř, Dechtárske vinice, Drieňové, Pieskovcové chrbty, Pokoradzské jazierka, Rimava, Ťahan, Tisovský kras, Trstie, Vodokáš, Muránska planina, Klenovské Blatá, Klenovský Vepor, Rosiarka, Cerová vrchovina, Drienčanský kras
10.	Veľký Krtíš	Čebovská lesostep, Dedinská hora, Ipeľské hony, Kiarovský močiar, Šelestianska stráň, Cúdenický močiar, Litava, Alúvium Ipľa
11.	Zvolen	Poľana, Skalka, Suť, Boky, Gavurky, Hrbatá lúka, Mláčik, Repiská, Bujačia lúka
12.	Žarnovica	Hodrušská hornatina, Suť, Vtáčnik, Klokoč, Revišský rybník, Sokolec, Stráž, Tomov Štál
13.	Žiar nad Hronom	Suť, Vtáčnik, Klokoč

Nepredpokladá sa, že navrhované aktivity v strategickom dokumente budú mať negatívne vplyvy na chránené územia a územia NATURA 2000 v Banskobystrickom kraji. Naopak v dokumente sú navrhované opatrenia a aktivity, ktoré podporujú zachovanie a ochranu prírodného dedičstva. Podrobne budú vplyvy na chránené územia zhrnuté v správe o hodnotení strategického dokumentu.

6. Možné riziká súvisiace s uplatňovaním strategického materiálu:

Postup prípravy tak Vstupnej správy PHSR BBSK ako aj samotného PHSR VÚC bol ovplyvnený špecifickými podmienkami v území danými globálnou krízou spôsobenou pandémiou choroby COVID-19, ktorá zároveň predstavuje najvýznamnejšie riziko súvisiace s tvorbou a implementáciou PHSR BBSK. Ďalšími rizikami súvisiacimi s tvorbou a implementáciou PHSR BBSK je volatilita globálneho ekonomického vývoja (akcelerovaná pandémiou COVID-19) a v dobe jeho tvorby nevyjasnené, resp. meniace sa podmienky podpory rozvoja kraja z fondov Európskej únie.

K ďalším rizikám patria:

Riziká spojené s charakterom udalostí:

- Voľby do VÚC a komunálne voľby (2022);
- Politická nestabilita;
- Ekonomická nestabilita na národnej úrovni;
- Nové zistenia analýz (vrátane zlej interpretácie);
- De-informovanosť alebo nedostatok informácií;
- Systémové fungovanie regionálneho rozvoja vs. systém spravovania a tvorby stratégií;
- Medzi-inštitucionálna i vnútro-inštitucionálna (ne)koordinácia (množstvo pripravovaných strategických dokumentov, rozličné záujmy);

- Byrokratickosť a administratívne brzdy;
- Opomenutie kľúčového aktéra;
- Vysoká miera neistoty (rámce);
- Napätie medzi zdrojmi a potrebami;
- Napätie medzi očakávaniami a reálnymi možnosťami, resp. politickou vôľou (naprieč úrovňami).

Vzťahové riziká:

- Diverzita záujmov jednotlivých samospráv;
- Napätie v reakcii na rozličné udalosti (vojna, terorizmus) a nárast extrémizmu v názoroch;
- Nejasnosť v sektorálnych stratégiách.

Systémové riziká:

- Nechuť / nedôvera;
- Problémy s ľudskými, finančnými, časovými a organizačnými kapacitami;
- Strata konzistentnosti;
- (Ne)stabilita aparátu zabezpečenia tvorby stratégie.

7. Vplyvy na životné prostredie presahujúce štátne hranice:

Banskobystrický samosprávny kraj má spoločnú hranicu s Maďarskou republikou. Významné vplyvy, ani značne nepriaznivé vplyvy strategického dokumentu na životné prostredie presahujúce štátne hranice Slovenskej republiky sa nepredpokladajú.

IV. Dotknuté subjekty

1. Vymedzenie zainteresovanej verejnosti vrátane jej združení:

Zainteresovanou verejnosťou sú všetci občania, združenia a iniciatívy občanov, právnické a fyzické osoby pôsobiace na území Banskobystrického kraja.

2. Zoznam dotknutých subjektov:

Dotknuté obce:

- Mestá a obce na území BBSK (516) a susediace s územím BBSK.

Dotknuté VÚC:

- Banskobystrický samosprávny kraj, Nám. SNP č.23, 975 01 Banská Bystrica

Susediace VÚC s BBSK:

- Košický samosprávny kraj, Nám. Maratónu mieru 1, 042 66 Košice
- Prešovský samosprávny kraj, Námestie mieru 2, 080 01 Prešov
- Žilinský samosprávny kraj, Komenského 48, 011 09 Žilina
- Trenčiansky samosprávny kraj, K dolnej stanici 7282/20A, 911 01 Trenčín
- Nitriansky samosprávny kraj, Rázusova 24, 949 01 Nitra

Regionálne orgány štátnej správy:

- Okresný úrad Banská Bystrica, Odbor školstva, Odbor dopravy, Odbor starostlivosti o ŽP, Odbor opravných prostriedkov, nám. Ľ. Štúra 1, Banská Bystrica
- Okresný úrad, Odbor CO a krízového riadenia, Nám. Ľ. Štúra 1, Banská Bystrica
- Okresný úrad Banská Štiavnica, Križovatka 4, 969 54 Banská Štiavnica
- Okresný úrad Brezno, Nám. M.R. Štefánika 40, 977 01 Brezno
- Okresný úrad Detva, Záhradná 12, Detva
- Okresný úrad Krupina, ČSA 2190/3, Krupina
- Okresný úrad Lučenec, Námestie republiky 26, 984 01 Lučenec

- Okresný úrad Poltár, Železničná 2, Poltár
- Okresný úrad Revúca, Komenského 40, 050 01 Revúca
- Okresný úrad Rimavská Sobota, Námestie Mihálya Tompu 2, 979 11 Rimavská Sobota
- Okresný úrad Veľký Krtíš, Námestie A.H. Škultétyho 11, 990 01 Veľký Krtíš
- Okresný úrad Zvolen, Námestie SNP 35, 961 08 Zvolen
- Okresný úrad Žarnovica, Bystrická 53, 966 81 Žarnovica
- Okresný úrad Žiar nad Hronom, Nám. Matice slovenskej 8, 965 01 Žiar n. Hronom

Orgány špecializovanej štátnej správy

- Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR, Štefánikova 15, 811 05 Bratislava
- Ministerstvo dopravy a výstavby SR, Námestie slobody č. 6, P.O.BOX 100, 810 05 Bratislava
- Ministerstvo životného prostredia SR, Námestie Ľudovíta Štúra 1, 812 35 Bratislava
- Ministerstvo hospodárstva SR, Mlynské nivy 44/a, 827 15 Bratislava 212
- Ministerstvo zdravotníctva SR, Limbová 2, P.O. BOX 52, 837 52 Bratislava 37
- Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR, Stromová 1, 813 30 Bratislava
- Ministerstvo financií SR, Štefanovičova 5, P. O. BOX 82, 817 82 Bratislava
- Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR, Špitálska 4,6,8, 816 43 Bratislava
- Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, Dobrovičova 12, 812 66 Bratislava
- Ministerstvo obrany SR, Kutuzovova 8, 832 47 Bratislava
- Ministerstvo vnútra SR, Pribinova 2, 812 72 Bratislava
- Ministerstvo kultúry SR, Nám. SNP č. 33, 813 31 Bratislava – Staré Mesto

Ďalšie dotknuté subjekty:

- Združenie miest a obcí Slovenska, Bezručova 9, 811 09 Bratislava
- ZMOS Banskobystrického regiónu
- RZMO Horehronia a stredného Rudohoria
- RZMO okresov Zvolen, Detva, Krupina
- RZMO Stredného Gemera
- RZMO Žiarsky región
- ZMO Gemera a Malohontu
- ZMO Novohradu
- ZMO Veľkokrtíšskeho regiónu
- Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, Banská Bystrica
- Úrad verejného zdravotníctva, Cesta k nemocnici, 975 56 Banská Bystrica
- Regionálna správa ciest, Majerská cesta 94, 974 96 Banská Bystrica
- Obvodný pozemkový úrad v sídle kraja: Banská Bystrica
- Krajský úrad pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie, Nám. Ľ. Štúra 1, 974 05 Banská Bystrica
- ŠOP SR Banská Bystrica, Tajovského 28B, 974 01 Banská Bystrica
- Krajský pamiatkový úrad, Lazovná ul., Banská Bystrica
- Úrad verejného zdravotníctva SR, Trnavská 52, 826 45 Bratislava
- LESY Slovenskej republiky, š. p., Nám. SNP 8, 975 66 Banská Bystrica
- Mestské lesy Banská Bystrica s.r.o., Dolný Harmanec 51, 976 03 Dolný Harmanec
- Letisko Sliač, a. s. 962 31 Sliač
- Slovenská správa ciest, Miletičova 19, 826 19 Bratislava
- Železničná spoločnosť Slovensko, a. s., Rožňavská 1, 832 72 Bratislava 3

- ŽSR, Klemensova 8, 813 61 Bratislava
- Zväz autobusovej dopravy – ZAD, Framborská 21, SK 010 01 Žilina
- SAD Zvolen, Balkán č. 53, 960 95 Zvolen
- SAD Lučenec, Mikušovská cesta 17, 984 01 Lučenec
- Stredoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s., Partizánska cesta 5, 974 01 Banská Bystrica
- Slovenský Plynárenský priemysel, a.s., Horná 61A, 974 01 Banská Bystrica
- Stredoslovenská energetika, a.s., Pri Rajčianke 8591/4B 010 47 Žilina
- Slovenské elektrárne, Mlynské nivy 47, 821 09 Bratislava 2
- Slovenský pozemkový fond, Skuteckého 21, 974 01 Banská Bystrica
- NDS a.s., Dúbravská cesta 14, 841 04 Bratislava

3. Dotknuté susedné štáty:

- Maďarská republika

V. Doplnujúce údaje

1. Mapová a iná grafická dokumentácia (napr. výkres širších vzťahov v mierke primeranej charakteru a pôsobnosti strategického dokumentu):

Predkladané oznámenie neobsahuje žiadne mapové ani iné grafické dokumentácie.

2. Materiály použité pri vypracovaní strategického dokumentu:

- Programové vyhlásenie vlády SR na roky 2020 – 2024
- Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj
- Návrh národných priorít implementácie Agendy 2030 (MIRRI)
- Návrh Vízie a stratégie rozvoja Slovenska do roku 2030 - dlhodobá stratégia udržateľného rozvoja Slovenskej republiky – Slovensko 2030 (Národná stratégia regionálneho rozvoja).
- Návrh Národného investičného plánu Slovenskej republiky na roky 2018 – 2030 (MIRRI)
- Východiskový návrh priorít SR pre politiku súdržnosti na programové obdobie 2021 –2027 (ÚPVII)
- Koncepcia územného rozvoja Slovenska (skrátene KURS)
- Stratégia hospodárskej politiky SR do roku 2030 (MH SR)
- Strategický plán rozvoja dopravy SR do roku 2030 (MDV SR)
- Nízkouhlíková stratégia rozvoja SR do roku 2030 s výhľadom do roku 2050 (MŽP SR)
- Zelenšie Slovensko - Stratégia environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030 (MŽP SR)
- Koncepcia mestského rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030 (MDV SR)
- Integrovaný národný energetický a klimatický plán do roku 2030 Stratégia adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy
- Územný plán veľkého územného celku Banskobystrický kraj v znení ďalších zmien a doplnkov
- Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Banskobystrického samosprávneho kraja na roky 2015-2023
- Regionálna inovačná stratégia Banskobystrického kraja
- Koncepcia rozvoja sociálnych služieb v Banskobystrickom samosprávnom kraji na roky 2019 – 2025
- Regionálna stratégia výchovy a vzdelávania v Banskobystrickom samosprávnom kraji na rok

2021

- Konceptia rozvoja a podpory zdravotníctva v Banskobystrickom samosprávnom kraji na roky 2019 – 2025
- Konceptia podpory športu Banskobystrického samosprávneho kraja na roky 2020 -2025
- Rozvoj cyklistickej dopravy na území BBSK
- Konceptia rozvoja cestovného ruchu Banskobystrického samosprávneho kraja na roky 2016– 2021
- Konceptia rozvoja školstva v Banskobystrickom samosprávnom kraji na roky 2021 - 2025 (v príprave)
- Regionálny plán udržateľnej mobility Banskobystrického samosprávneho kraja (v príprave)
- Envirostratégia Banskobystrického samosprávneho kraja (v príprave)
- Stratégia adaptácie na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy (v príprave)
- Konceptia rozvoja práce s mládežou v BBSK (v príprave)
- Vypracovanie koncepcie Kostrovej siete cyklistických trás v Banskobystrickom kraji (v príprave)
- Metodika tvorby PHSR (ÚPVII, január 2020)
- Jednotný metodický rámec pre prípravu integrovaných územných stratégií a investícií v SR v programovom období 2021 – 2027 (MIRRI SR , august 2020)
- Vstupná správa pre spracovanie strategického dokumentu Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Banskobystrického samosprávneho kraja do roku 2027 s výhľadom do roku 2030
- Zákon č. 543/2002 Z. z. Zákon o ochrane prírody a krajiny
- Zákon č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- Zákon č.180/2013 Z.z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov

VI. Miesto a dátum vypracovania oznámenia

Banská Bystrica 16.4.2021

VII. Potvrdenie správnosti údajov

1. Meno spracovateľa oznámenia:

Ing. Marína Linková
Odborná referentka pre analytické a metodické činnosti
Námestie SNP 23, 974 01BanskáBystrica
Tel.: 0940/625 252
e-mail: marina.linkova@bbsk.sk

2. Potvrdenie správnosti údajov oznámenia podpisom oprávneného zástupcu obstarávateľa, pečiatka

Ing. Matúš Hollý
riaditeľ Úradu Banskobystrického samosprávneho kraja
Námestie SNP 23, 974 01BanskáBystrica
Tel.: 048/432 56 22
e-mail: matus.holly@bbsk.sk